

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt **any five** questions selecting at least two questions from each section.
2. **Each** questions carriers **20 marks**.

SECTION - I

1. Explain the Social Reform Movement in Maharashtra.
2. Discuss the Sanyukta Maharashtra Movement.
3. Examine the regional imbalance in Marathwada.
4. Explain the politics of Dominant Castes in Maharashtra.
5. Write short notes (**Any two**) :
 - a) Dalit Movement.
 - b) States Reorganization Commission.
 - c) Problems of Konkan region.
 - d) OBC politics in Maharashtra.

SECTION -II

6. Discuss the concept of Majority Communalism in Maharashtra.
7. Comment on the BJP –Shivsena alliance and its impact on Politics of Maharashtra.
8. Discuss the contribution of Shetkari Sanghatana in Maharashtra.
9. Explain the role of co-operative Movement in the development of Maharashtra.
10. Write short notes (**Any two**) :
 - a) Chambers of commerce
 - b) Minority communalism
 - c) Co-alition politics
 - d) Nationalist Congress Party

मराठी रुपांतर

वेळ: ३ तास

गुण : १००

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. प्रत्येक विभागातील किमान दोन प्रश्न सोडवा, असे एकूण पाच प्रश्न सोडविणे आवश्यक
२. प्रत्येक प्रश्नांना २० गुण आहेत.

विभाग - १

- प्र.१ महाराष्ट्रातील समाज सुधारणेची चळवळ स्पष्ट करा.
- प्र.२ संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीची चर्चा करा.
- प्र.३ मराठवाड्यातील प्रादेशिक असमतोलाचे परिक्षण करा
- प्र.४ महाराष्ट्रातील प्रभुत्वशाली जातीचे राजकारण स्पष्ट करा.
- प्र.५ टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
अ) दलित चळवळ
ब) राज्य पुनर्रचना आयोग
क) कोकण विभागाच्या समस्या
ड) महाराष्ट्रातील इतर मागास जातींचे राजकारण

विभाग - २

- प्र.६ महाराष्ट्रातील बहुसंख्यांकाच्या जमातवादाच्या संकल्पनेची चर्चा करा.
- प्र.७ भाजपा-शिवसेना युती आणि त्याचे महाराष्ट्राच्या राजकारणावर होणारे परिणाम यावर भाष्य करा.
- प्र.८ महाराष्ट्रातील शेतकरी संघटनेच्या योगदानाची चर्चा करा.
- प्र.९ महाराष्ट्राच्या विकासामध्ये सहकार चळवळीची भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.१० टिपा लिहा (कोणत्याही दोन)
अ) चेंबर ऑफ कॉमर्स
ब) अल्पसंख्यांकाचा जमातवाद
क) आघाड्यांचे राजकारण
ड) राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष